

Sundbyberg 2025-05-20

Diarienummer: S2024/01821

Vår referens: Monica Klasén McGrath

Mottagare: s.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till s.hc@regeringskansliet.se

Remissvar: Kammarkollegiets utvärdering av utökning av målgruppen för Allmänna arvsfonden S2024/01821

Funktionsrätt Sverige

Funktionsrätt Sverige är en samarbetsorganisation för 53 funktionsrättsförbund som tillsammans representerar cirka 400 000 medlemmar. Vårt arbete grundar sig på mänskliga rättigheter när vi driver medlemmarnas funktionsrätt - rätten att fungera i samhällslivets alla delar på lika villkor. Vårt mål är ett samhälle för alla. Sedan 2009 är FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning gällande i Sverige. Därigenom är Sverige som stat skyldig att förverkliga rättigheterna i konventionen.

Funktionsrätt Sverige har tagit del av betänkandet "Äldreomsorg - Överenskommelser och statsbidrag för utveckling" (SOU 2024:62). Vi tillstyrker utredningens förslag i sin helhet.

Sammanfattning

Kammarkollegiet har haft i uppdrag av regeringen att utvärdera utökningen av Allmänna arvsfondens målgrupp till att omfatta äldre personer 2021 och huruvida det påverkar fördelningen ur fonden.

Kammarkollegiet och Arvsfondsdelegationen bedömer i denna promemoria att fördelning av projektmedel till förmån för äldre personer inte leder till någon undanträngningseffekt i form av mindre fördelning av projektmedel till projekt för Allmänna arvsfondens övriga målgrupper. De föreslår därför att den nuvarande begränsningen som finns i 3 kap 6 § arvsfondslagen stryks i sin helhet.

Funktionsrätt Sverige tillstyrker förslaget att upphäva den nuvarande begränsningen i 3 kap. 6 § arvsfondslagen. Vi delar vidare Kammarkollegiets och Arvsfondsdelegationens bedömning att en utvidgning av målgruppen inte medför undanträngningseffekter för övriga grupper som omfattas av fonden. Vi ser positivt på att även äldre personer kan komma i åtnjutande av medel ur fonden.

I sammanhanget vill vi dock kommentera den pågående utredningen En arvs- och testamentsrätt i tiden, kommittédirektiv 2024:28, vars uppdrag är att göra en översyn av reglerna om arv och testamente i ärvdabalken. Där ingår även att se över om arvsrätten bör utökas. Utredningen ska redovisa sitt uppdrag den 29 augusti 2025 och om utredningens slutsats blir att arvsrätten ska utökas finns en risk att inflödet av medel till Allmänna arvsfonden minskar avsevärt. Funktionsrätt Sverige vill poängtera att det därmed hade varit önskvärt att avvakta med Kammarkollegiets förslag till förändring av arvsfondslagen tills utredningen är presenterad.

Funktionsrätt Sverige och våra medlemsförbund har under många år drivit projekt med medel från Allmänna arvsfonden. Dessa projekt har på olika sätt bidragit till stärkta rättigheter för personer som lever med funktionsnedsättning och kronisk sjukdom.

Vi ser mycket positivt på att Allmänna arvsfonden får fortleva och fortsätta att bidra till civilsamhällets viktiga utvecklingsarbete på olika områden.

Vi ser det som mycket positivt att äldre personer inkluderas i målgruppen. Många av våra medlemsförbund representerar personer som lever med funktionsnedsättning eller kronisk sjukdom, varav många är äldre. Vissa av våra medlemsförbund har övervägande äldre

medlemmar. Dessa grupper har ofta komplexa behov som kräver samordnade och individanpassade insatser, samt långsiktig utveckling av verksamheter.

Vidare välkomnar vi särskilt förslaget om att öronmärka utvecklingsmedel för långsiktiga projekt och kompetenshöjande insatser. Sådana satsningar är viktiga för att möta målgruppens behov på ett hållbart sätt och stärka delaktigheten för personer med funktionsnedsättning eller kronisk sjukdom.

Vi ser också att civilsamhället bör involveras i dessa utvecklingsinsatser, då våra medlemsförbund har både adekvat erfarenhet och kunskap om målgruppernas levnadsförhållanden och behov. Dessa fördelaktiga förutsättningar medför att medlemsförbunden har bäst möjlighet att på ett resurseffektivt sätt och i nära samskapande med respektive målgrupp kunna genomföra arvsfondsfinansierade utvecklingsprojekt där de gör mest nytta.

Avslutningsvis vill vi understryka vikten av att ett rättighetsperspektiv genomsyrar arbetet med framtida överenskommelser och fördelning av medel, i linje med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Med vänlig hälsning



Nicklas Mårtensson
Ordförande
Funktionsrätt Sverige

